

Evanjelium (Mt 5,1-12)

¹ Keď Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci.

² Otvoril ústa a učil ich:

³ Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

⁴ Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.

⁵ Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.

⁶ Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.

⁷ Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.

⁸ Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.

⁹ Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.

¹⁰ Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

¹¹ Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; ¹² radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami.

Katechéza**„Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.“ (Mt 5,7)**

Dnes sa pristavíme pri piatom blahoslavenstve, ktoré hovorí: «Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo» (Mt 5,7). Toto blahoslavenstvo má jednu osobitosť. Je to jediné z blahoslavenstiev, v ktorom sa príčina šťastia a jeho ovocie zhodujú: milosrdenstvo. Tí, čo praktizujú milosrdenstvo, nájdu milosrdenstvo, budú zahrnutí milosrdenstvom.

Táto téma vzájomnosti odpustenia nie je prítomná len v tomto blahoslavenstve, ale v Evanjeliu ju nachádzame opakovane. Ako ináč by to mohlo byť? Milosrdenstvo je samotným srdcom Boha! Ježiš hovorí: «Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám» (Lk 6,37). Vždy tá istá vzájomnosť. A Jakubov list potvrdzuje, že «milosrdenstvo sa vyvyšuje nad súdom» (2,13).

No predovšetkým v Otčenáši sa modlíme: «Odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom» (Mt 6,12); a táto žiadosť sa ako jediná opakuje na záver: «Lebo ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí. Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše hriechy» (Mt 6,14-15; porov. Katechizmus Katolíckej cirkvi - KKC, 2838).

Sú tu dve veci, ktoré nemožno oddeľovať: odpustenie dané a odpustenie prijaté. Mnoho ľudí však má ťažkosti, nedokážu odpustiť. Mnohokrát je prijaté zlo tak veľké, že dokázať odpustiť sa nám zdá akoby vyštverať sa na vysokánsky vrch – nesmierna námaha. A niekto si povie: nedá sa to, toto jednoducho nejde.

Táto skutočnosť vzájomnosti milosrdenstva poukazuje na to, že potrebujeme obrátiť perspektívu naopak. Sami to nedokážeme, žiada si to Božiu milosť, musíme o ňu prosiť. Ved' ak piate blahoslavenstvo sľubuje, že nájdeme milosrdenstvo a v Otčenáši prosíme o odpustenie vín, znamená to, že sme v zásade dlžníkmi a nutne potrebujeme nájsť milosrdenstvo!

Všetci sme dlžníkmi. Všetci. Voči Bohu, ktorý je tak veľkodušný, i voči bratom. Každý človek vie, že nie je takým otcom či matkou, akým by mal byť, takou manželkou či manželom, takým bratom či sestrou, akým by mal byť. V živote sme všetci „v deficite“. A potrebujeme milosrdenstvo. Vieme, že aj my sme spáchali zlo, vždy niečo chýba z dobra, ktoré sme mali vykonať.

Avšak práve táto naša chudoba sa stáva silou pre odpustenie! Sme dlžníkmi, a ak sa nám nameria takou mierou, akou meriame druhých (porov. Lk 6,38), ako sme to počuli v úvode, potom sa nám opláti rozšíriť mieru a prepáčiť dlhy, odpustiť. Každý musí pamätať na to, že potrebuje odpúšťať druhým, že sám potrebuje odpustenie a že potrebuje trpezlivosť.

Toto je tajomstvo milosrdenstva: odpúšťaním je nám odpustené. Preto nás Boh predchádza a odpúšťa nám on ako prvý (porov. Rim 5,8). Prijatím jeho odpustenia sa aj my stávame schopnými odpúšťať. Tak sa naša vlastná bieda a nedostatok spravodlivosti stávajú príležitosťou, aby sme sa otvorili pre nebeské kráľovstvo, pre väčšiu mieru, pre mieru Božiu, ktorou je milosrdenstvo.

Odkiaľ sa rodí naše milosrdenstvo? Ježiš nám povedal: «Budte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec» (Lk 6,36). Čím viac lásky prijmem od Otca, tým viac milujeme (porov. KKC, 2842). Milosrdenstvo nie je len jednou dimenziou spomedzi iných, ale je centrom kresťanského života: niet kresťanstva bez milosrdenstva (porov. Sv. Ján Pavol II., Enc. Dives in miseriordia, 1980; Bula Misericordiae vultus, 2015; Apošt. list Misericordia et misera, 2016).

Ak nás celé naše kresťanstvo nevedie k milosrdenstvu, pomýlili sme si cestu, pretože milosrdenstvo je jediný skutočný cieľ každej duchovnej cesty. Ono je jedným z najkrajších plodov lásky k blížnemu (porov. KKC, 1829).

Pamätám si na voľbu tejto témy počnúc už od prvého Anjel Pána, ktoré som ako pápež mal predniesť: milosrdenstvo. A toto sa mi veľmi hlboko vrylo ako posolstvo, ktoré by som ako pápež mal vždy vydávať; posolstvo, ktoré tu musí byť každodenne: milosrdenstvo.

Pamätám si, že v ten deň som mal aj tak trochu trúfalý postoj urobiť reklamu knihe o milosrdenstve, ktorá vtedy práve vyšla od kardinála Kaspera. A v ten deň som veľmi silno pocítil, že toto je posolstvo, ktoré mám vydávať ako Rímsky biskup: milosrdenstvo, milosrdenstvo, prosím vás, odpustenie.

Milosrdenstvo Boha je naše oslobodenie a naše šťastie. My žijeme z milosrdenstva a nemôžeme si dovoliť byť bez milosrdenstva: je ako vzduch na dýchanie. Sme príliš úbohí na to, aby sme si kládli podmienky; potrebujeme odpúšťať, pretože potrebujeme, aby nám bolo odpustené.

Franciscus